

**KAUBA JA MATERJALI MASSI
MÕÕTMINE KAALUMISEGA
Mõõtemetoodika**

**Goods and materials mass measurement by
weighing**

Measurement method

EESSÕNA

Eesti standardi EVS 745 "Kauba ja materjali massi mõõtmine kaalumisega. Mõõtemetoodika" koostas ja valmistas vastuvõtmiseks ette töögrupp koosseisus:

Edi Kulderknup - Standardiamet, töögrupi juht;
Rein Laaneots - Tallinna Tehnikaülikool;
Maidu Nanits - Tallinna Tehnikaülikool.

Standardi kavand saadeti arvamuste ja ettepanekute saamiseks Tolliametile, Tarbija-
kaitseametile ja Tallinna Hinna- ja Konkurentsiametile.

Standard on ette nähtud kasutamiseks kauba ja materjali massi mõõtmisel kaalude abil
ladudes, kauplustes, müügitehingutes, koguste mõõtmisel tollis ja muudel
analoogsetel juhtudel. Kasutatav kaal peab vastama OIML R76-1 nõuetele.

Standard on koostatud esmakordselt.

Kavandi lõppredaktsiooni kohendas keeleliselt Eesti Keele Instituudi teadustöötaja
Rein Kull.

Standardi kavand on läbi arutatud ja heaks kiidetud Standardiameti standardi-
komisjonis.

Standard on kasutusele võetud Eesti standardina Standardiameti käskkirjaga
08.06.1998 nr 39.

Registrisse kantud 08.06.1998 nr 1680.

Kirjastamis- ja paljundusõigus kuulub Eesti Standardiametile

SISUKORD

1	KÄSITLUSALA	1
2	NORMATIIVVIITED.....	1
3	MÄÄRATLUSED	1
4	MÕÖTEMEETOD.....	2
4.1	Objekti vastuvõtmine mõõtmiseks.....	2
4.2	Kasutatavad seadmed.....	3
4.3	Ettevalmistustööd.....	3
4.4	Mõõtmine.....	4
4.5	Mõõdiste töötlemine	6
4.6	Mõõtemääramatuse hindamine	6
4.7	Mõõtetulemus	9
LISA A	MÕÕTEPROTOKOLLI NÄIDIS (TEATMELINE)	13
LISA B	KAALUDE TÖÖKORRASOLEKU KONTROLLIMISE KORD (TEATMELINE).....	14

KAUBA JA MATERJALI MASSI MÕÕTMINE KAALUMISEGA
Mõõtemetoodika

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard käsitleb kauba ja materjalide massi mõõtmist kaalude abil ning saadud mõõdistest mõõtetulemuse ja selle määramatuse arvutamist.

Mõõtemetod on kasutatav kauba ja materjalide massi mõõtmisel kaalude abil ladudes, kauplustes, müügitehingutes, kauba koguste kaalumisel tollis, kinnispakendis oleva kauba massi mõõtmiseks ja muudel analoogsetel juhtudel.

Mõõtmisel kasutatavad kaalud peavad vastama OIML R76-1 järgi kas II, III või III täpsusklassi nõuetele. Kaalumise piirid 0,1 g kuni 200 tonni.

Mõõdetav kaubakoguse mass peab vastama kaalu spetsifikatsioonis esitatud tööpiirkonnale ja väliskeskkonna temperatuur peab olema kaalu spetsifikatsioonis esitatud töötemperatuuride vahemikus.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolevas standardis on viidatud alljärgnevatele dokumentidele:

OIML R76-1:1992 Nonautomatic weighing instruments. Part 1: Metrological and technical requirements - Tests*

OIML R111:1994 Weights of accuracy classes E₁, E₂, F₁, F₂, M₁, M₂, M₃*

EAL-R2:1997 Expression of the Uncertainty of Measurement in Calibration*

3 MÄÄRATLUSED

3.1 Mass - keha inertsia ja gravitatsiooni iseloomustav füüsikaline suurus.

3.2 Kaalumine - keha massi mõõtmine kaalude abil.

3.3 Kaal - tehniline vahend keha massi mõõtmiseks.

3.4 Kasutatavad mõõtühikud:

- mikrogramm (µg), 1 µg = 10⁻⁹ kg;

* Kättesaadaval Standardiametis.